

opusdei.org

Homilia de l'eucaristia d'obertura de l'Any de la Fe

Us oferim el text íntegre de l'homilia del Sant Pare Benet XVI en l'eucaristia que presidí el passat 11 d'octubre amb motiu de l'obertura de l'Any de la Fe.

18/10/2012

Venerables germans, estimats
germans i germanes,

Avui, amb gran joia, als 50 anys de l'obertura del Concili Ecumènic Vaticà II, donem inici a l'Any de la fe. Em complau saludar-vos a tots, en particular a Sa Santedat Bartomeu I, Patriarca de Constantinoble, i a Sa Gràcia Rowan Williams, Arquebisbe de Canterbury. Una salutació especial als Patriarques i als Arquebisbes Majors de les Esglésies Catòliques Orientals, i als presidents de les conferències episcopals. Per recordar el Concili, que alguns dels aquí presents -als quals saludo amb particular afecte- hem tingut la gràcia de viure en primera persona, aquesta celebració s'ha enriquit amb alguns signes específics: la processó d'entrada, que ha volgut recordar aquella que de manera memorable van fer els Pares conciliars quan van ingressar solemnement en aquesta basílica, l'entronització de l'evangelari, còpia del que es va utilitzar durant el Concili, i el lliurament dels set missatges finals

del Concili i del Catecisme de l'Església Catòlica, que faré al final, abans de la benedicció. Aquests signes no són mers recordatoris, sinó que ens ofereixen també la perspectiva per anar més enllà de la commemoració. Ens conviden a entrar més profundament en el moviment espiritual que ha caracteritzat el Vaticà II, per fer-lo nostre i realitzar-lo en el seu veritable sentit. I aquest sentit ha estat i continua sent la fe en Crist, la fe apostòlica, animada per l'impuls interior de comunicar Crist a tots i a cadascun dels homes durant la peregrinació de l'Església pels camins de la història.

L'Any de la fe que avui inaugurem està vinculat coherentment amb tot el camí de l'Església en els darrers 50 anys: des del Concili, mitjançant el magisteri del servent de Déu Pau VI, que va convocar un «Any de la fe» el 1967, fins al Gran Jubileu del 2000,

amb el qual el beat Joan Pau II va proposar de nou a tota la humanitat a Jesucrist com a únic Salvador, ahir, avui i sempre. Aquests dos pontífexs, Pau VI i Joan Pau II, van convergir profundament i plena en posar Crist com a centre del cosmos i de la història, i en l'anhel apostòlic d'anunciar-lo al món. Jesús és el centre de la fe cristiana. El cristià creu en Déu per mitjà de Jesucrist, que n'ha revelat el rostre. Ell és el compliment de les Escripures i el seu intèrpret definitiu. Jesucrist no és tan sols l'objecte de la fe, sinó, com diu la carta als Hebreus, «*el qui ens ha de guiar pel camí de la fe i el qui la porta a la plenitud*» (He 12,2).

L'evangeli d'avui ens diu que Jesucrist, consagrat pel Pare en l'Esperit Sant, és el veritable i perenne protagonista de l'evangelització: «*L'Esperit del Senyor reposa sobre meu, perquè ell m'ha ungit. M'ha enviat a portar la bona*

nova als pobres»(Lc 4, 18). Aquesta missió de Crist, aquest dinamisme seu continua en l'espai i en el temps, travessa els segles i els continents. És un moviment que parteix del Pare i, amb la força de l'Esperit, porta la bona nova als pobres en sentit material i espiritual. L'Església és l'instrument principal i necessari d'aquesta obra de Crist, perquè està unida a Ell com el cos al cap. «Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres» (Jn 20,21). Això diu el Ressuscitat als deixebles, i bufant sobre ells, afegeix: «Rebeu l'Esperit Sant» (v. 22). Déu per mitjà de Jesucrist és el principal artífex de l'evangelització del món; però Crist mateix ha volgut transmetre a l'Església la seva missió, i ho ha fet i ho segueix fent fins al final dels temps infont l'Esperit Sant en els deixebles, aquell mateix Esperit que es va posar sobre ell i hi romangué durant tota la seva vida terrenal, donant-li la força de «proclamar als

captius la llibertat, i als cecs el retorn a la llum»; de «posar en llibertat els oprimits» i de «proclamar l'any de gràcia del Senyor »(Lc 4, 18-19).

El Concili Vaticà II no ha volgut incloure el tema de la fe en un document específic. Va estar, però, completament animat per la consciència i el desig, per dir-ho així, d'endinsar-se novament en el misteri cristià, per proposar-lo de nou eficaçment a l'home contemporani. Referent a això s'expressava així, dos anys després de la conclusió de l'assemblea conciliar, el servent de Déu Pau VI: «Volem fer notar que, si el Concili no parla expressament de la fe, parla d'ella en cada pàgina, en reconèixer el seu caràcter vital i sobrenatural, la suposa íntegra i amb força, i construeix sobre ella els seus ensenyaments. N'hi hauria prou en recordar [algunes] afirmacions conciliars... per adonar-se de la importància essencial que el Concili,

en sintonia amb la tradició doctrinal de l'Església, atribueix a la fe, a la veritable fe, a la que té com a font a Crist i per canal el magisteri de l'Església»(Audiència general, 8 març 1967). Així parlava Pau VI, el 1967.

Però ara hem remuntar-nos a aquell que va convocar el Concili Vaticà II i el va inaugurar, el beat Joan XXIII. En el discurs d'obertura, va presentar la finalitat principal del Concili en aquests termes: «El suprem interès del Concili Ecumènic és que el sagrat dipòsit de la doctrina cristiana sigui custodiat i ensenyat de manera cada vegada més eficaç... La tasca principal d'aquest Concili no és, per tant, la discussió d'aquest o aquell tema de la doctrina ... Per això no era necessari un Concili... Cal que aquesta doctrina veritable i immutable, que ha de ser fidelment respectada, s'aprofundeixi i presenti segons les exigències del nostre temps»(AAS 54 [1962], 790. 791-792).

Així ho deia el Papa Joan a la inauguració del Concili.

A la llum d'aquestes paraules, es comprèn allò que jo mateix vaig tenir llavors ocasió d'experimentar: durant el Concili hi havia una emocionant tensió amb relació a la tasca comuna de fer resplendir la veritat i la bellesa de la fe en el nostre temps, sense sacrificar-la a les exigències del present ni encadenar-la al passat: en la fe ressona aquest etern de Déu que transcendeix el temps i que, tanmateix, només pot ser acollit per nosaltres en l'avui irrepetible. Per això mateix, considero que el més important, especialment en una efemèride tan significativa com l'actual, és que es revifi en tota l'Església aquella tensió positiva, aquell anhel de tornar a anunciar el Crist a l'home contemporani. Però, amb la finalitat que aquest impuls interior a la nova evangelització no resti només en un

ideal, ni caigui en la confusió, cal que es recolzi en una base concreta i precisa, que són els documents del Concili Vaticà II, en els quals ha trobat la seva expressió. Per això, he insistit repetidament en la necessitat de tornar, per dir-ho així, a la «lletra» del Concili, és a dir als seus textos, per trobar també en ells el seu autèntic esperit, i he repetit que la veritable herència del Vaticà II es troba en ells. La referència als documents evita caure en els extrems de nostàlgies anacròniques o de fugides cap endavant, i permet acollir la novetat en la continuïtat. El Concili no ha proposat res de nou en matèria de fe, ni ha volgut substituir allò que era antic. Més aviat, s'ha preocupat perquè aquesta fe segueixi vivint avui, perquè continuï sent una fe viva en un món en transformació.

Si sintonitzem amb el plantejament autèntic que el beat Joan XXIII va voler donar al Vaticà II, podrem

actualitzar-lo durant aquest Any de la fe, dins de l'únic camí de l'Església que desitja contínuament aprofundir en el dipòsit de la fe que Crist li ha confiat. Els Pares conciliars volien tornar a presentar la fe de manera eficaç, i si es van obrir amb confiança al diàleg amb el món modern era perquè estaven segurs de la seva fe, de la roca ferma sobre la qual es recolzaven. En canvi, en els anys successius, molts van acceptar sense discerniment la mentalitat dominant, posant en discussió les bases mateixes del *depositum fidei*, que malauradament ja no sentien com a pròpies en la seva veritat.

Si avui l'Església proposa un nou Any de la fe i la nova evangelització, no és per commemorar una efemèride, sinó perquè hi ha necessitat, encara més que fa 50 anys. I la resposta que cal donar a aquesta necessitat és la mateixa que van voler donar els

Papes i els Pares del Concili, i que està continguda en els seus documents. També la idea de crear un Consell Pontifici destinat a la promoció de la nova evangelització, a qui agraeixo l'especial dedicació amb vistes a l'Any de la fe, s'insereix en aquesta perspectiva. En aquests decennis ha augmentat la «desertificació» espiritual. Si ja en temps del Concili es podia saber, per algunes tràgiques pàgines de la història, el que podia significar una vida, un món sense Déu, ara lamentablement ho veiem cada dia al nostre voltant. S'ha difós el buit. Però precisament a partir de l'experiència d'aquest desert, d'aquest buit, és com podem descobrir novament l'alegria de creure, la seva importància vital per a nosaltres, homes i dones. Al desert es torna a descobrir el valor d'allò que és essencial per viure; així, en el món contemporani, són molts els signes de la set de Déu, del sentit últim de la vida, sovint manifestats

de manera implícita o negativa. I al desert calen sobretot persones de fe que, amb la seva vida, mostrin el camí cap a la Terra promesa i així mantinguin viva l'esperança. La fe viscuda obre el cor a la Gràcia de Déu que allibera del pessimisme. Avui més que mai evangelitzar vol dir donar testimoni d'una vida nova, transformada per Déu, i així indicar el camí. La primera lectura ens ha parlat de la saviesa del viatger (cf. Sir 34,9-13): el viatge és metàfora de la vida, i el viatger savi és aquell que ha après l'art de viure i el comparteix amb els germans, com succeeix amb els pelegrins al llarg del camí de Sant Jaume, o en altres camins, que no per casualitat s'han multiplicat en aquests anys. Per què tantes persones senten avui la necessitat de fer aquests camins? No és potser perquè hi troben, o si més no intueixen, el sentit del nostre ser al món? Així podem representar aquest Any de la fe: com un pelegrinatge als

deserts del món contemporani, portant amb si només el que és essencial: ni bastó, ni sarró, ni pa, ni diners, ni dos vestits, com diu el Senyor als apòstols en enviar-los a la missió (cf. *Lc 9, 3*), sinó l'Evangelí i la fe de l'Església, dels quals el Concili Ecumènic Vaticà II n'és una lluminosa expressió, com ho és també el Catecisme de l'Església Catòlica, publicat fa 20 anys.

Venerats i estimats germans, l'11 d'octubre de 1962 se celebrava la festa de Maria Santíssima, Mare de Déu. Li confiem l'Any de la fe, com ho vaig fer fa una setmana, peregrinant a Loreto. La Mare de Déu brilli sempre com a estrella en el camí de la nova evangelització. Que ella ens ajudi a posar en pràctica l'exhortació de l'apòstol Pau: *«La paraula de Crist habiti en vosaltres amb tota la seva riquesa; instruïu-vos i encamineu-vosels uns als altres en tota mena de saviesa; ...Tot allò que feu, sigui de*

*paraula, sigui d'obra, feu-ho en nom de Jesús, el Senyor, donant gràcies per mitjà d'ell a Déu Pare»(Col 3, 16-17).
Amén*

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca/article/homilia-de-
leucaristia-dobertura-de-lany-de-la-fe/
\(03/04/2026\)](https://opusdei.org/ca/article/homilia-de-leucaristia-dobertura-de-lany-de-la-fe/)